

**Keure opt verhuyren ende ghebruycken van de ordinariis
vuylnisse schepen, in plaetse vande afgekeurde vuylnis-
puttenafgelezen binnen dezer stad Leyden den xiiijen Aprilis
1600**

<https://hdl.handle.net/1874/8946>

KEVRE

Opt verhuiren ende ghe-
bruyckey van de ordinarijs Duyt-
nisse fchepcy, in plaetse vande
afgekeurde Duytluftuttcy.

Afgelezen binnen dezer Stadt Leyden
den xiiij^{en} Aprilis 1600.

Ten bevele van die vande Gerechte
der voorschreven Stede,
Gedruct opt Raedhuys aldaer,
in den Jare 1600.

Schout ende Schepene
 der Stadt Leyden,
 hebben mit advijs van
 Burgermeesteren, de pro-
 visionele Keure opt afkeu-
 rey ende Ghech nemen van
 alle vuylnis-putten die op-
 ten xxix^{en} Aprilis des
 Voorleden Jaers 1599. ge-
 maect ende afgelezen is, ten op-
 sichte van eenige
 vharicheyden ende onhebbelicheyden diemey daer
 inne mitter daet gespeurt, ende zonderlinge
 Voorleden Winter bevonden heeft, gebetert, veran-
 dert, ende vermeerdert, in sougey hier naer vol-
 gende.

De Meesteren vande huyf-armen der Stede/
 als aen wien tyrofijt van alle de vuylnisput-
 ten by de keure ende ordonnantie den zesten
 Aprilis tweentnegentich afgelezen is gegeven/ zullen
 van nu voortf-aen/ ende van den eersten Meye eerst-
 comende af/ alle werckende dagen/ ende smorgens mit
 tlynden vande werck-cloc beginnende/ door alle de wa-
 teren der Stede/ ende ghelijck de zelve alreede aen
 quartieren verdeelt zijn/ of door de vooznoemde Mees-
 teren vanden huyf-armen (als daer toe mit-dezen ooc
 gecommiteert) mit advijs van die vande Gherechtel
 ofte van haer Ghecommiteerden/ zullen werden ver-
 mindert/ vermeerdert/ ofte verandert/ ghenouchsaem
 getal van vuylnisse-schepen doen drijven/ bletten/ en-
 de varende houden/ om der goeder huyder asschen ende
 A ij vuyl

vuylnisse te ontfangen/ende in te nemen. Daer onder die vande Gerechte mit- dezen oock verstaen ende begripen alle riet / ruychte/stroo/ popn/steenem/ beenen/ ende dierghelijcke vuylnissen: zonder dat de vuylnis-haelders pet zullen mogen weygeren te ontfanghen. Ten welcken eynde/ ende om de ghemeente van haer coemste te verwittigen / de vooznoemde vuylnis-haelders/ende elc van hem / mit een ratel gheluyt maken/ en de gemeente daer mede tsamen roupen zullen. Van ghelijcken comende vooz renighe stegghen ofte straten op elk quartier responderende / ende in hun verpachtinge begrepen/zullen op treden / ende in ende dooz de zelve stegen ende straten gaen / ende geluyt maken als vozen: ende middeler tijt haer vuylnisse-schepen vooz ofte omtrent de voozschreven stegghen ofte straten stille laten legghen / ende vast waren: ende dit al ten eynde elck een hun assche ende vuylnisse die zy quijt begheeren te zyn / ende elc daer toe mach ende ghehouden is te vergaderen ende bewaren / in de voozschreven ordinare vuylnisse-schepen brengen / ende hem daer van lossen ende ontledigen zal mogen. Mer alsmen de watern by tijden van voozst niet en zal connen beletten/ noch gebuycken / zullen de voozschreven vuylnis-haelders dagelijc als vozen/in/dooz/ ende langs haer quartier omme gaen/tyt niet karren/sleden / ofte kordewagens/ende als vozen ratelen ende gheluyt maken. Ende zullen al-dan haerluyder voozschreven vuylnissen moghen tsamen brengen/ vergaderen / ende behoorlick optozen in haer aenghenomen quartier/ tot zodanighen plaetse of plaetsen als hem by den Heerren van den huys-armen zal of zullen werden aenghewesen/ende nieuwers elders. Ende zullen eventwel ghehouden zyn de zelve hem aenghewesen plaetsen/ alle Zaturdagen precijselicken te ontledigen/ ende alle vuylnissen van daen te halen mit waghens/karren/ ofte

ofte sleden: ende dit al ende telckens op een boete van drie guldens/ter bekeuringe ende ten behoube van de gheinteresserde / te weten de ghene op wiens strate of platinghe de voorszreven vypluiffen gheleyt zullen wezen / boven de verbeurte van de vypluiffen die al daer zullen werden bevoude/ten behoube vande voorszreven gheinteresseerde.

Ende hoe wel de meeninge ende tverstant van die vande Gerechte in dezen is / dat het alle burgeren ende innewoonderen/hoozende tgeluyt van eenige ratel van de ordinarijs vypluiff-schepen/ vyz staet haer asch ende vypluiffe wyt te bzenghen/ te draghen ende lossen in zodanighen schip als hem eerst ende gheleghent te vozen zal comen: sonder dat zy op eenighe quartieren/ ofte wie aldaer pacht heeft/hebben te letten. Zo wert mitl-dezen nochtans/om alle confusie / twist / of oneerlicheyt te beletten / wel expresselick verboden dat geyne aennemers of pachters buyten haer aenbevolen/of innegehuyde quartieren zullen mogen ratelen/of gelyt maken / telcken op verbeurte van twee guldens/ van veertich grooten tstuk / ter bekeuringhe ende ten behoube vande veronghelijcte pachter van tquartier. Ende indien eenige pachters versuynden of nachletten in haer gepachte quartieren dagelijc om te varen/ of om te gaen / in boughen als vozen/ zo zullen zy telcken gebzeckigen daghe verbeuren gelijcke twee guldens/ ten behoube ende ter bekeuringhe van Schouten Boden/ofte Heeren dienaers metten zwaerde: de welke om tot voldoeninge vande voorszreven boeten te comen/de bekeurde zullen moghen doen roepen vooz de Vredemaeckers: by de welke zpluyden in de voorszreven boeten zullen werden ghecondemneert/ ten waer zy ten ghenougen vande voorszreven Vredemaeckers/ mit ten minsten twee wertige getuygen/bewesen dat zy den dage harer bekeuringhe / in hare

quartieren/ of omgevaren/ of omgegaen/ en hem naer-
volgende deze keure/ gedragen hadden.

En ten eynde de voorszreven quartieren mit meer-
der vrychts ende voordeels van den armen moghen
werden verhuyst / so wert mit desen wel uytgedrue-
cken verboden / dat niemant meer dan een quartier
zal mogen innehuysen / op pene van tien guldens/ ten
behoube van den huys-armen te verbeuren.

En wert tbaggeren binnen dezer Stede/ welc by de
provisionele keure van den jare xcix. verboden was/
wederom vry gestelt / ende in eens peggely vrydom ge-
laten om te mogen baggeren gelijc het voordate van
dien geweest is.

Des en wert hier mede niemants vryheyt beront
om op haer eyghen erven / van des Heren straten be-
hoorlicken af gestoten/ particuliere vuylnis-putten te
maken/houden/ende daer inne te vergaderen haer ey-
ghen affschen ende vuylnissen : daer onder men mit de-
zen oec verstaet ende begriyp alleley vuylnisse die de
goede luyden van haer straten / voorsz/ achter / ende ter
zijden haer huysingen gelegen (die zy gehouden sijn af
te vegen/ende besem-schoon te houden/ vanden ende af
vegen zullen: mits dat zy de selve alle dagen zullen ve-
gen/ende sonder te laten leggen zullen op nemen ende
wech draghen: Oock dat de voorszreven particuliere
putten ghemaect ende gestelt zullen sijn/ dat daer uyt
geen perijckel van brant en zal staen te beduchten: en
dat int uyt-cruypen ende ledighen van zodanighe put-
ten/ de vuylnisse strac tischepe ghedaen/ ende wech ghe-
voert zal moeten werden: sonder de selve op eenighe
straten ofte platen te laten leggen/ oec hoe cleynen tijt
zulr zoude mogen wezen.

Ende ten eynde de jegenwoordige keure wel ende
naer behooren mach werden naergecomen en onder-
houden / so wert onder de voorgaende limitatie ende
ver-

Verclaringe mitf-dezen ghekruct / belast ende bevolen /
 dat niemant eenige vypluisse / ofte roudé assche / en zal
 mogen brengen / noch doen brengen / dan inde vooz /
 ordinarijs vypluisse / schepen / zonder die te mogen la-
 ten leggen op ter straten / al waert ooc vooz haer eygen
 deuren / of ooc te brengen / do ten of legge op niemants
 anders straten of platen / of ooc te storte / vegen / of gie-
 ten in eenige waere. En ten oplicht vande assche / dat
 men de selve zo lánge die gloopende / of heet is / binnen
 schyts zal moeten houden / tot die ghenouchsaem ver-
 ront / ende blyuen alle perhikel is.

Ende om de wateren te min te ontreynigen / dat elc
 eenen in twee van zijn strate / de selve vooz / aen zal
 moeten vegen van twater / of opwaerts / ten minste tot
 de middelwech / of laetste ropel toe. Ende dit al ende
 telckens op verbeurte van twaerich stuwens / ten be-
 houde van den pachters vanden quartieren / de welcke
 mitf-dezen mede werden gecommittteert ende ghe-
 autoriseert om de bekeuringen te moghen doen / mitf-
 gaders van de Schouten boden / of sheeren dienaerts
 de bekeuringe respectivelicken doende: alle de welcke /
 ende peggelick van hem / men dies aengaeude onder
 haeren eede vofromelicken gelooben zal.

Dat alle meesters en vrouwen vooz haer boden ge-
 houden zijn in te staen / te verantwoorden / en te betalen:
 Behoudens en onvermindert den selve haer verhael
 op haer boden / de overtredinge gedaen hebbende.

Dat elc eenen hem mitf bou- neeringe / ofte gelijcke
 zaken ernereude / gehouden is zijn misse op zijn eygen
 erve te legghen / zonder eenighe straten of platen daer
 mede te beleggen / al waert ooc vooz hun eygen deure:
 ende dit al op verbeurte als vozen / ende dat bovē dien
 de ordinarijs vypluis-voerders van tselve quartier /
 bindende eenighe misse op sheeren straten legghen / de
 selve vop / ende zonder eenich tegen-zeggen / tharen be-

houwe zullen mogen wech halt: Twelc indien de hou-
lynden mit woorden of nūt wercken poochden te ver-
hinderen/ of hem in dien deele eenich belet te doen/ zul-
len boven dien arbitralicken werden ghecorrigeert.
Ende zullen alle de boeten inde jegenwoordige Keure
begrepen/ berecht werden by de voornoemde Vrede-
makers: des zullen de gecondemneerde hem daer van
moghen beroupen aen de ordinarijs Dierschare dezer
Stede. In zulcken verstande dat indien zy bevonden
werden hem mit ongelijk te hebben beropen/ dat zy
tweeboudich/ of in double boeten zullen werden ghe-
condemneert.

W Idus in voughen voorschreven ghekenrt by
Loth Huygensz. Gael Schout/ Arnoult Duyce
de Jode/ Vranc van Tozenblijt/ Jaspas van
Wanchem/ Henrick Egbertsz. vander Hal/ Willem
Cornelisz. Tybault/ Claes van Noorde Cornelisz/ en
Alzant Pieterz. de Vye/ Schepene: Dit advijs van
Jan Wlenhoutz. vander Nelle/ Jan van Baerdoorp
de oude/ Heester Vranc Duyce de Jode/ ende Heester
Zaac Nicolai/ Burgermeesteren. Ende naer vooz-
gaende clocke gheslach vooz den volcke ter Dopen af
ghelesen ten byzijn ende in jeghenwoordicheyt van
Schout/ Burghermeesteren/ ende Schepenen/ opten
veertienden Aprilis zestien-hondert.

25^{ij} my

J. van Hout

VERDEELINGE VANDE QUARTIEREN.

Den ouden Rijn: beginnende van twatergat aē de
Zijlpoozt tot aen sint Jans brugge toe. De aennemer ^{i.} *Sey viderij*
zal opgaen ende gheluyt maken/ in/ ende door alle ste- *Lij.*
gen responderende tot Harendorp. Ooc langs Ha-
rendorp / van de Hoode steen of totter Zijlpoozt toe/
zonder verder.

Den nieuwen Rijn: beginnende aen twatergat van
de Hoochwoertf-poozt tot aen de Visch-brugghe. De ^{ij.} *Nieuwrij*
aennemer zal op gaen ende geluyt makē aende Zuyt- *Lij.*
westzijde vanden Rijn/ door alle de steghen/ responde-
rende tot de Hogewoert/ ende tot de Bredestraet: oock
langs de Hogewoert/ en de voorszreven Bredstrate:
mer aende Noortoostzijde van den Rijn/ door traerue-
melsteeghen / de toornsteegh/ de langhe coornbrug-
steegh/ende de clepne nieuwestraet.

Den Rijn mette corte Haren: te weten tusschen de ^{iii.}
Vischbrugge en sint Jans brugge/ de Harenbrugge *Lij met*
ende de Bostelbrugge. Zal opgaen en geluyt maken *de corte*
aen de Zuytwestzijde door alle de stegen ende straten *Marey.*
responderende opter Bredstrate / mitgaders langs
de Bredstrate van den Blaeuwen steen of totte Boz-
rensteegh toe / ende aen de Noortoostzijde door alle de
steghen ende straten responderende op Harendorp/
mitgaders door Harendorp vande Harenbrugge
af totte Rijnf burgerpoozte toe.

Steenfchuyt: vande Hoochwoerts brugge tot schip- ^{iii.}
per Drevir-brugge toe / daer in begrepen de Arcgraft *Steen*
uytcomende in de Salomonstrate. Zal opgaen en ge- *steg*
luyt maken door de Nieuwtege tot sint Pieters kerck-
hof toe/ door de Heeren steegh/ de Salomonstraet/ de
dwerf-heeren steghe/ende de Commanduytsteegh.

S.
Zijt La.
penbrück. Zijt Kapenburch: van Schipper Diericbrugge tot de Doelbrugge toe / daer in begrepen de Donckere graft tot aen de Falibagijnen kerc. Zal opgaen ende geluyt maken rontsom inden grooten Hof / in de Closteghe / aen sint Pieters kerchhof / ende inde Houtstraet tot de brugge toe van tgevangenhuys.

Sij.
Hooft La.
penbrück. Noort Kapenburch: tusschen de Doelbrugge ende twatergrachtgen aen coort Kapenburch / daer in begrepen de Pellicaens graft. Zal opgaen ende geluyt maken aen de Bredelstraet tot tSerpent toe / ende langs de Holenwerk.

Sij.
Be Ma.
ty. De Haren: beginnende vande Harenbrugge tot het Harengat toe / daer in begrepen de Westachtergracht mit tdwersgrachtgen daer in responderende / en de Veltgracht naer de Kijnsburgher poozt toe. Zal opgaen en geluyt maken tot de helft van de Claesteech / door de Spijckerboochsteech / door Harendorp tot sint Dyzelen steech / door de Camp / sint Josephs steech / rontsom tVrouwen kerchhof / ende voozts door alle de steechgens daer binnen gelegen.

Sij.
Ov f ach.
tergracht. Oost Achtergracht : beginnende van Dirc Vetten brugge / aende Oostzijde vande Haren / eyndende aen Bouwen Louwen brugge / daer in begriipende de Volmolen graft / mitsgaders de Oost Veltgracht beginnende aen tbruggetgen teynden de Haren / eyndende aen Bouwen Louwen stegen Veltbrugge. Zal opgaen ende geluyt maken langs Harendorp van de Harenbrugge tot Bouwen Louwen steech toe / ende door de zelve stege tot aen der Wallen toe / mitsgaders door alle stegen ende straten tusschen beyden gelegen.

ig.
S' argler.
gracht. D'achtergracht: beginnende van Bouwen Louwen brugge tot aen de brugge in Harendorp aen Heester Gerrit vander Laens Aelmoelhuys / daer in begrepe de Veltgracht van Bouwen Louwen veltbrugge Oostwaerts aen. Zal opgaen ende geluyt maken door de vooz

voorts. **Boutwé Louwen** steech vande wallé of/ voorts door **Harendoyp** tot aen de **Zijlpoort** toe / en door de vordere stegen daer binnen gelegen.

De upterste graft : blijvende tusschen de brugghen beyde de **Rijnen** naest gelegen. Zal opgaen en geluyt maken door de stegen ten wederzijden. vi. Zuytste graft.

Middelste graft : mede blijvende tusschen de bruggen aen beyde de **Rijnen**. Zal opgaen en gheluyt maken door de stegen ten wederzijden. vii. Middelste graft.

De Hoygraft: mede blijvende tusschen te brugghen aen beyde de **Rijnen**: mitsgaders de **Pancraes Kerck** graft/beginnende vande brugge beneffens de **Coppéhiersteech** Zuytwaerts aen. Zal opgaen ende geluyt maken aende **Oostzijde** vande **Hoygraft** / door de stegen aldaer/ende aen de **Westzijde** door de **Coppenhiersteech**/de **Middelwech** / de **groote Nieuweltraet** / en aen de **Hoozt** / **Oost** ende **Zuyt** zijden van tkerckhof. viii. Hoygraft.

De Zuyt Volref-graft : beginnende vande brugge aen t **Steenhuys** tot aende **Diefsteechbrugge**. En zal opgaen ende gheluyt maken door de steghen daer op responderende naer de **Bredeltraet** / en langs de **Bredeltraet** tot de **Diefsteghe** toe. Vorder door de **Diefstegge** / **Aernt van Kollants** stege / de **Kerststege** / de **Dwerfstege** aldaer/ende de **Zonnevelstege**. ix. Zuyt Volrefgraft.

De Hoozt Volref-graft: beginnende vande **Diefsteechbrugge** tot de brugge aen **Kapenburch** / daer in begriipende de **Pieters kercgraft** / ende de **Papegraft**. Zal opgaen en geluyt maken door alle de stegé aende **Bredeltraet** / voorts langs de **Bredeltraet** tot aen de **Darckenstege** toe / aen t **Sebangeu-huys** pleyn door de **Schoolstegen** / ende aende **Hooztzijde** van tkerchhof. x. De Hoozt Volrefgraft.

Levendael ende Zijtgraft : beginnede aen de brugge beneffens de **Oosterlingplaetse** / eyndende aen de **Wallen**. Ende zal opgaen ende geluyt maken vande **Hoochwoerts poort** tot de **Barbaré steech** toe: voorts door xi. Levendael ende Zijtgraft.

1915901
door alle stegen op Lebendael responderende: de oude
ende nieuwe Oosterlingplaetsen/door de cozte Kaem-
straet/ende cozte Houfstraet.

vij.
*Sint Jaco-
robi graf.* Sint Jacobs graft : beginnende vande brugge aen
t Steenschuyz/mit de Vestvloot vande Zijtgraft af tot
de Koepoort toe. Ende zal opgaen ende geluyt maken
door de Kaemsteghen / nitsgaders door de oude Kijf-
houfstraten/ ooc langs beyde de Oosterlingplaetsen.

vij.
*Koepoort-
graft mit de
Vliet.* De Koepoortgraft met de Vliet: beginnende aende
bruggen van t Steenschuyz/ mit de Vestgraft tusschen
beyden legghende. Zal opgaen ende geluyt maecken
inde lange Kaemsteech ende Kijfhoufstraet/ inde Ho-
lensteech ende Backersteech.

vij.
*Cellebroe-
dert graf/
mit/ete.* De Cellebroertgens graft / mitte Vestgraft totten
Blaeuwen toorn toe / ende de Achtergraft totte Colf-
makersteech brugge toe. Zal opgaen ende geluyt ma-
kē door de Backersteech/ Blaeuwelsteech/ Zegersteech/
ende Colfmakersteech.

vij.
*Doel-
tergr.* De Doel-achtergraft : beginnende vande Colfma-
kers brugge Noortwaerts aen / de Groenhalengraft
beginnende vande brugge aen Kapenburch/ende de
Vestgraft tot de Wittepoort toe. Zal opgaen ende ra-
telen door de Colfmakersteech / de Nonnensteech / de
Doelsteech / t Zant/ de Slick-steech / ende t Noorteynde
vande poort of tot t Zant toe.